

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

aan Erik van den Emster
van Maarten Brackel
doorkiesnummer 070 - 361 9713
datum 24 februari 2010
bijlage(n) 2
onderwerp Besluitvorming zaak Westenberg

Memo

Feiten over opdracht aan Landsadvocaat inzake Westenberg tegen Smit, Kat en Memory Productions

Nadat het ministerie van Justitie zich in 2003 op het standpunt stelde dat rechtsgedingen over de rechtspraak in beginsel tot de taak en de verantwoordelijkheid van de Raad voor de rechtspraak behoren en door deze moeten worden behandeld, is in 2004 door de Raad hierover een beleidslijn vastgesteld en aan de voorzitters van de gerechtsbesturen meegedeeld (*Zie bijlage 1*).

In de aanloop naar de vaststelling van genoemd beleid is op 22 en 23 maart 2004 door de voorzitter van het bestuur van de Haagse rechtbank, mr. Hofhuis, overleg gevoerd met de juridisch adviseur van de Raad, mr. Banda. In dat overleg is besproken dat een (niet met name genoemde) rechter van de rechtbank in een boekpublicatie over advocaten ten onrechte is beschuldigd van handelen dat een rechter niet betaamt en is verzocht om toestemming om vooruitlopend op de beleidsvaststelling door de Raad alvast de Landsadvocaat (op kosten van de Raad) om advies te vragen over de aangelegenheid. Na overleg met de toenmalige voorzitter van de Raad, mr. van Delden, heeft mr. Banda aan mr. Hofhuis meegedeeld dat de mogelijkheid bestaat dat in zo'n geval wordt gehandeld naar analogie van de situatie waarin een rechter persoonlijk in rechte wordt aangesproken wegens het verweten handelen. Op 22 april 2004 is door mr. Hofhuis een declaratie dienaangaande van de Landsadvocaat aan mr. Banda toegezonden.

Op 7 mei 2004 heeft mr. Banda bij mr. Hofhuis geïnformeerd naar de conclusies die naar aanleiding van het advies zouden kunnen worden getrokken en of er aanleiding is opdracht te verstrekken aan de Landsadvocaat om de betrokken rechter bij te staan. In mondeling overleg heeft mr. Hofhuis daarop aan mr. Banda meegedeeld dat op advies van de plv. Landsadvocaat, mr. Boukema, een gerechtelijke procedure was aangevangen van mr. Westenberg tegen de schrijver (M. Kat) en de uitgever (Memory Productions B.V.) van het boekje en tegen de bron van de schrijver, de advocaat mr. H. Smit. Mr. Westenberg heeft mr. Boukema de dagvaarding laten uitbrengen vóórdát het gerechtsbestuur daarvan op de hoogte was. Op voorstel van mr. Hofhuis heeft het gerechtsbestuur destijds geoordeeld dat zulks geen verandering bracht in het standpunt van het bestuur; mr. van Delden is daarvan enige tijd later op de hoogte gesteld.

In juli en augustus 2005 is door mr. Hofhuis bij brieven aan M. Kat desgevraagd aan de wederpartijen bevestigd dat de onderhavige procedure op één lijn is gesteld met procedures waarin rechters persoonlijk worden betrokken wegens hun ambtsuitoefening. Ook is aangegeven dat de kosten ten laste komen van een budget van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 2 van 8

Zowel bij de besluitvorming als in de contacten naar buiten heeft steeds een belangrijke rol gespeeld dat mr. Hofhuis geen enkele reden had om aan de integriteit van mr. Westenberg te twijfelen. Na advies van de Landsadvocaat zijn de niet onderbouwde aantijgingen, die geen voorwerp van journalistieke wederhoor waren geweest en die het aanzien van de Haagse rechtbank en de Nederlandse rechtsspraak zonder enige grond leken te schaden, daarom aan de rechter voorgelegd.

Op 17 augustus 2005 heeft mr. Banda met de Landsadvocaat, mr. Houtzagers, over de zaak overleg gevoerd. Daarin is aan de orde gekomen dat de behandelende advocaat de Raad als opdrachtgever niet op de hoogte houdt van de voortgang van de zaak, dat de behandeling op de-escalatie gericht dient te zijn, dat de betrokken rechter niet zelf door de behandelende advocaat als contactpersoon voor de procedure dient te worden gebruikt maar de president of een sectorvoorzitter van het rechtbankbestuur. Door mr. Banda is de nadruk erop gelegd dat het belang van de rechtbank en de rechtspraak dat met de zaak gemoeid is, leidend moet zijn; daarbij moeten naast de winstkansen nadrukkelijk ook de publiciteitsaspecten mede in ogenschouw worden genomen. Afgesproken is dat mr. Banda met mrs. van Delden en Hofhuis zou afspreken in welke samenstelling nader overleg zal worden gevoerd over het verbeteren van de informatievoorziening aan de opdrachtgever (de Rvdr), over het contact tussen de behandelende advocaat en het rechtbankbestuur en het aansturen op afdoening buiten rechte.

Dat overleg is gevoerd tussen mr. Banda en mr. Hofhuis [*voetnoot 1*], die er de voorkeur aan gaf zelf met mr. Westenberg over de zaak te spreken. Daarna is er op 4 oktober 2005 opnieuw overleg gevoerd tussen mrs. Hofhuis en Banda, erin resulterend dat het contact met de behandelende advocaat door mr. Hofhuis zou worden onderhouden, dat die ook de stukken in afschrift aan mr. Banda zou zenden en dat gestreefd zou worden naar een schikking met mr. Smit. Onderkend is dat dit laatste niet makkelijk zou zijn omdat de perceptie van mrs. Smit en Westenberg diametraal tegenover elkaar stonden (mr. Smit: overtuigd dat informatie bij mr. Westenberg alleen aan contact met advocaten andere partij ontleend kan zijn; mr. Westenberg: géén contact gehad met advocaten andere partij). De procedure tegen de schrijver en de uitgever van de gewraakte publicatie zou afhankelijk van het bereiken van een schikking met mr. Smit in der minne kunnen worden beëindigd.

Op 17 en 28 november 2005 heeft M. Kat zich naar aanleiding van de brief van mr. Hofhuis (augustus 2005) tot de Raad gewend met vragen over de betrokkenheid van de Raad bij de procedure tegen hem, mr. Smit en Memory productions B.V. In antwoord op die vragen is hem meegedeeld dat de Raad de kosten draagt van procedures als een rechter persoonlijk in rechte wordt aangesproken wegens een ambtsverrichting en dat de onderhavige procedure door de Raad met zulke procedures op één lijn is gesteld.

Op 14 december 2005 heeft de rechtbank Rotterdam geoordeeld dat de schrijver en de uitgever van de gewraakte publicatie, gelet op alle omstandigheden, niet onrechtmatig handelden door de uitlatingen van mr. Smit zonder wederhoor en zonder nader onderzoek naar de juistheid ervan openbaar te maken.

¹ Blijkens e-mail dd. 1/9/2005 van mr. Banda aan mr. Hofhuis op of kort na 18 augustus 2005; blijkens een e-mailwisseling in de eerste helft van maart 2008 zijn de afspraken met de opvolgende president rb. Den Haag later hernieuwd.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 3 van 8

Ook heeft de rechtbank mr. Smit de gelegenheid gegeven de juistheid van zijn uitlatingen te bewijzen, ervan uitgaande dat het doen van de gewraakte uitlatingen over een rechter onrechtmatig is, tenzij de juistheid van de uitlatingen kan worden bewezen.

Op 7 februari 2006 heeft mr. Hofhuis de Raad geadviseerd hoger beroep tegen het vonnis van de rechtbank (in de zaak tussen Westenberg en Kat) te doen instellen; hij had overlegd met mr. Westenberg en geen enkele reden voor twijfel over de onwaarheid van de uitlatingen van mr. Smit, terwijl mr. Boukema had geadviseerd een hoger beroep tegen het vonnis kansrijk te achten. Op 16 februari 2006 heeft mr. van Delden aan mr. Hofhuis in een overleg meegedeeld het instellen van hoger beroep niet opportuun te achten. Op 20 februari 2006 heeft de Juridisch adviseur aan de Raad geadviseerd niet in te stemmen met het instellen van hoger beroep, nu het bij de bekostiging van de procedure gaat om intermediaire kosten en het belang van de rechtspraak beter gediend lijkt bij het beëindigen van de procedure. Op 22 februari 2006 heeft de Raad, die daarin overigens niet unaniem was, besloten niet zijdens de rechtspraak hoger beroep te doen instellen. Dit is door mr. Banda op 6 maart 2006 aan mr. Hofhuis meegedeeld.

Op 7 maart 2006 heeft het gerechtsbestuur van de rechtbank Den Haag besloten dat de kosten van de procedure in hoger beroep dan door de rechtbank zelf gedragen zullen worden, omdat het belang van de rechtspraak met een hoger beroep gediend is en omdat het bestuur zich als behoorlijk werkgever daartoe genoopt voelt. Daarop heeft mr. van Delden aan mr. Hofhuis laten weten het niet passend te vinden dat de rechtbank Den Haag de kosten gaat dragen en meegedeeld dat de Raad zich nader op de zaak zal beraden.

Daarna is gebleken dat al hoger beroep is ingesteld tegen het vonnis inzake Westenberg tegen Kat. Begin april heeft mr. van Delden mr. Banda gevraagd de mogelijkheden van vernietiging van dit besluit van het gerechtsbestuur door de Raad voor de rechtspraak samen te vatten. In het advies is aangegeven dat het besluit van het rechtbankbestuur juridisch niet kan worden gezien als het toekennen van een vergoeding aan mr. Westenberg, maar beschouwd moet worden als een opdracht van het rechtbankbestuur aan de (Lands)advocaat. De Raad heeft daarop besloten niet tot formele vernietiging van het besluit van het Haagse rechtbankbestuur over te gaan, maar alsnog zelf opdrachtgever van de Landsadvocaat te blijven; daardoor ontvalt aan de opdracht van de rechtbank Den Haag aan de Landsadvocaat het effect.

Bij brief van 27 april 2006 heeft de heer J. de Wit, als lid van de Tweede-Kamerfractie van de SP, aan de voorzitter van de Raad enkele vragen gesteld over de aangelegenheid. Mr. van Delden heeft bij brief van 3 mei 2006 (*zie bijlage 2*) geantwoord wat sinds 2004 het beleid van de Raad ten aanzien van vorderingen tegen de Staat wegens onrechtmatige rechtspraak is, dat de Raad op naam van de betrokken rechter door de Landsadvocaat een procedure aanhangig heeft doen maken tegen een journalist, diens uitgever en de bron van de journalist wegens het doen van aantijgingen van ernstige aard en het publiceren daarvan zonder verificatie of wederhoor. Voorts heeft hij erop gewezen dat de Raad en het betrokken gerechtsbestuur menen dat het handelen van mr. Smit en M. Kat niet door de beugel kan en de rechtspraak schaadt. Om die reden is de procedure op één lijn gesteld met een procedure waarin een rechter uit hoofde van zijn functie door een derde in rechte wordt aangesproken. In de brief is tenslotte erop gewezen dat de Raad als opdrachtgever van de advocaat optreedt en daarom de declaraties voldoet;

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 4 van 8

van een vergoeding van kosten aan mr. Westenberg voor een door hem zelf gevoerde (privé-)procedure is dus geen sprake.

Op 23 januari 2008 heeft de rechtbank Rotterdam uitspraak gedaan in het nog lopende geding tussen mrs. Westenberg en Smit. De rechtbank oordeelde dat mr. Smit niet geslaagd was in het hem toegestane bewijs van de juistheid van zijn aantijgingen (onder meer inhoudende de suggestie van twijfel aan de onpartijdigheid van mr. Westenberg), zodat die uitlatingen als onrechtmatig moeten worden beschouwd.

Op 4 maart 2008 heeft mr. Banda naar aanleiding van een declaratie van de (plv.) Landsadvocaat aan de opvolgende president van de rechtbank Den Haag, mr. Bakker, enkele vragen gesteld. Dat heeft geleid tot een bevestiging van de afspraak dat de president als contactpersoon voor de Landsadvocaat optreedt en niet de betrokken rechter. Ook is bevestigd dat de Raad afschriften van de gewisselde correspondentie zal ontvangen.

Tegen het vonnis van de rechtbank Rotterdam is door mr. Smit hoger beroep ingesteld. Het gerechtshof heeft in hoger beroep bij tussenarrest van 23 juni 2009 voorlopig geoordeeld in de uitlatingen van mr. Smit géén twijfel aan de onpartijdigheid van mr. Westenberg te lezen en deze uitlating als minder grievend voor mr. Westenberg te beschouwen dan de rechtbank Rotterdam deed. Ook komt het hof tot een andere waardering van het bewijs; het acht, behoudens tegenbewijs door mr. Westenberg, de door mr. Smit gedane uitlatingen, zoals door het hof opgevat, op voorhand voldoende onderbouwd om die niet als onrechtmatig te beschouwen.

De andere waardering die de hoogste feitenrechter heeft gegeven aan de gewraakte uitlatingen en aan het over en weer door partijen aangedragen bewijs heeft de Raad en het gerechtsbestuur van de Haagse rechtbank aanleiding gegeven de Landsadvocaat te vragen in overleg te treden met de wederpartij. Dit heeft ertoe geleid dat de procedure in onderling goedvinden is beëindigd.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 5 van 8

Bijlage 1

Brief aan de presidenten van de rechtbanken, de gerechtshoven, het College van Beroep voor het bedrijfsleven en de Centrale Raad van Beroep

datum 4 juni 2004
onderdeel K&C
contactpersoon de heer mr. P.H. Banda
doorkiesnummer 070 - 361 9724
e-mail P.Banda@rvdr.drp.minjus.nl
kamernummer 1A.28
ons kenmerk UIT 3974 JZ/PB
uw kenmerk -
bijlage(n) -
onderwerp Vorderingen op de gerechten/de Staat der Nederlanden

In mijn brief van 28 februari 2004 heb ik u een voorstel gedaan voor de wijze van behandeling van vorderingen van derden. Ons gesprek tijdens de presidentenvergadering op 22 april 2004 en nader overleg hebben geleid tot wijzigingen en verduidelijkingen. Het resultaat daarvan geef ik hier weer.

Het gaat in deze brief in de eerste plaats om:

1. schadevergoedingsvorderingen tegen de Staat wegens gesteld onrechtmatig handelen van de Raad of een gerecht, en vorderingen tegen de Staat waarbij andere dan financiële eisen worden gesteld die verband houden met het handelen van genoemde organen van de rechtspraak;
2. vorderingen tegen rechters, gerechtsbestuurders en leden van de Raad wegens het optreden in die functies, en vorderingen tegen rechters wegens het optreden in andere, nauw samenhangende functies (bijvoorbeeld omdat het rechterschap een wettelijke eis voor benoeming in zo'n andere functie is);
3. vorderingen wegens het handelen of nalaten van ondersteunend personeel van organen van de rechtspraak.

Bestuursrechtelijke geschillen vallen niet binnen het bereik van de hierna weergegeven behandelingswijze. Zulke procedures kunnen, gezien art. 1:1, tweede en derde lid, Awb, alleen betrekking hebben op de relatie tussen het gerechtsbestuur en het onder zijn gezag werkzame personeel en vallen binnen de exclusieve bedrijfsvoeringsbevoegdheid van dat bestuur.

Indien het instellen van een vordering dóór de Staat wordt overwogen, kan er aanleiding bestaan de onderstaande procedures op overeenkomstige wijze toe te passen. Dat zal van geval tot geval worden gezien. In uitzonderlijke gevallen zal ook het instellen van een vordering dóór een rechter, gerechtsbestuurder of lid van de Raad op overeenkomstige wijze kunnen worden behandeld. Ik vertrouw erop dat in zulke zaken, waarin de Raad dus de kosten van een gerecht of een rechter als de eisende partij voor zijn rekening neemt, een lid van het gerechtsbestuur (niet zijnde de direct betrokkene) de procedure van zeer nabij volgt.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 6 van 8

In civiele procedures staat de aansprakelijkheid van - of de toerekening van rechtshandelingen aan - de Staat der Nederlanden, als rechtspersoon, voorop. Zowel de kosten van een voor de Staat negatieve uitkomst als de kosten van behandeling (voornamelijk: rechtsbijstand) zullen door de overheidskas moeten worden gedragen. Dat staat buiten kijf. In het navolgende gaat het primair om de administratieve afhandeling van zaken als de hierbedoelde. Met het ministerie van Justitie is afgesproken dat de lasten van claims en de behandelingskosten indien mogelijk uit de begroting van de rechtspraak zullen worden gedekt; daarbij geldt dat de behandelingskosten door de Raad worden gedragen en dat de kosten van erkende of tegen de Staat toegewezen vorderingen ten laste van de begroting van het betrokken gerecht kunnen worden gebracht, tenzij dat de draagkracht van het gerecht te boven zou gaan. In het laatste geval wordt door de Raad - zonedig samen met het ministerie - naar een andere oplossing gezocht. Het ministerie wordt, als zich zo'n situatie lijkt aan te dienen, door de Raad zo vroeg mogelijk geïnformeerd, net als over structurele ontwikkelingen en trends.

Gezien het voorgaande acht ik de volgende werkwijze gewenst voor de behandeling van claims zoals hiervoor aangeduid onder 1 tot en met 3.

- a. Bij het betrokken gerecht ligt de beslissing of tegen een ingediende vordering verweer wordt gevoerd; de gerechten kunnen, behoudens in de hierna, onder c genoemde uitzonderingen, elke vordering zelfstandig afdoen die zij als terecht ingesteld beschouwen. Claims waarmee wordt ingestemd en waarmee een geldelijk belang is gemoeid van meer dan €30.000,- worden door de president gemeld bij de Juridisch adviseur van de Raad, die over het beloop van de gezamenlijke claims zo nodig de Juridisch Adviseur van de minister van Justitie informeert.
- b. Indien een vordering door het betrokken gerecht niet wordt erkend, overlegt de president als vertegenwoordiger van het gerecht met de Juridisch adviseur van de Raad zo vroeg mogelijk over de wijze waarop verweer wordt gevoerd (door het gerecht zelf, met bijstand van het bureau van de Raad of met externe rechtsbijstand). Ook hier ligt de beslissing in beginsel bij het betrokken gerecht. Indien besloten wordt tot het inschakelen van externe rechtsbijstand, verleent de Juridisch adviseur van de Raad daartoe de opdracht (meestal, maar niet per se, aan de Landsadvocaat) en draagt de Raad daarvan de kosten.
- c. Als de vordering is gebaseerd op de gestelde onjuistheid van een rechterlijk oordeel of als de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren, gerechtsbestuurders of leden van de Raad persoonlijk in het geding is, wordt in beginsel altijd verweer gevoerd, ook als het geldelijk belang gering is. Het is niet wenselijk op dit gebied precedenter te laten ontstaan.

Financieel-administratief is het minder praktisch als een opdracht aan een externe rechtsbijstandverlener, wiens declaraties door de Raad moeten worden vergoed, buiten het bureau van de Raad om wordt verstrekt. Ik verzoek u daarmee rekening te houden.

Verder is het, zeker bij claims van enige omvang, wenselijk dat in een vroeg stadium aan het ministerie mededeling kan worden gedaan als zich op dit gebied bij één gerecht of landelijk een financieel probleem kan gaan voordoen. Ik stel het daarom op prijs als u (de juridisch adviseur van) de Raad vroegtijdig informeert over relevante ontwikkelingen.

Hoogachtend,
A.H. van Delden

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 7 van 8

Bijlage 2

Aan de heer J. de Wit
Tweede-Kamerfractie SP
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

datum 3 mei 2006
onderdeel K&C/JZ
contactpersoon de heer mr. P.H. Banda
doorkiesnummer 070 - 361 9724
e-mail P.Banda@rechtspraak.nl
kamernummer K2.02
ons kenmerk UIT 8662 JZ/PB
uw kenmerk brief van 27 april 2006
bijlage(n) -
onderwerp inlichtingen gerechtelijke procedure

Geachte heer de Wit,

Graag doe ik een poging de vragen te beantwoorden die u stelde in uw brief van 27 april 2006.

Algemeen kader

In 2004 zijn tussen de Raad en de gerechten (met uitzondering van de Hoge Raad) afspraken gemaakt over de behandeling van claims die tegen de Staat der Nederlanden aanhangig worden gemaakt wegens het optreden van (bestuurders, leden en personeel van) die gerechten. Daarbij komt een groot gewicht toe aan het oordeel van het betrokken gerechtsbestuur, al zijn categorieën van zaken omschreven waarin als regel verweer zal worden gevoerd, ook als het geldelijke belang gering is. Zaken waarin de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren, gerechtsbestuurders en leden van de Raad in het geding is behoren ook tot die categorieën.

De afspraken kunnen, zo is in juni 2004 ook vastgelegd, op overeenkomstige wijze worden toegepast indien het instellen van een vordering dóór de Staat der Nederlanden wordt overwogen. Ook is er rekening mee gehouden dat in uitzonderlijke gevallen het instellen van een vordering dóór een rechter op overeenkomstige wijze kan worden behandeld. Voor de laatstbedoelde gevallen is als extra procedurele waarborg vastgelegd dat dan een lid van het betrokken gerechtsbestuur, niet zijnde de direct betrokken persoon, het verloop van de zaak van zeer nabij volgt.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 24 februari 2010
onderwerp Besluitvorming zaak westenberg
pagina 8 van 8

Specifieke omstandigheden

In de door u genoemde aangelegenheid is sprake van een uitzonderlijk geval als hiervoor bedoeld. Namens de betrokken rechter is, na daartoe strekkend advies van de Landsadvocaat, een procedure aanhangig gemaakt tegen een journalist, diens uitgever en de bron van de journalist. De bron, een advocaat en procureur, had aantijgingen geuit van ernstige aard die het aanzien van de rechter, het ambt en de rechterlijke macht schaadden. De journalist heeft op geen enkele manier geprobeerd de juistheid van die aantijgingen te verifiëren of zelfs maar de betrokkene of het betrokken gerecht de gelegenheid gegeven zich uit te spreken over (de onjuistheid van) de aantijging.

In de door u genoemde procedures is het dus niet zo dat de Raad zich stelt achter het standpunt van de betrokken rechter. Het is veeleer zo dat de Raad en het betrokken gerechtsbestuur zélf zich op het standpunt stellen dat het handelen van de advocaat en van de journalist (en diens uitgever) niet door de beugel kan en schadelijk is voor het functioneren van de rechtspraak. Er is ook geen sprake van een vergoeding aan de betrokken rechter: in dit uitzonderlijke geval is, vanwege het belang van de rechtspraak en het betrokken gerecht, de procedure op één lijn gesteld met de situatie waarin een rechter of gerechtsbestuurder uit hoofde van de functie in rechte wordt aangesproken. In zulke gevallen geeft de Raad, na overleg met de president van het betrokken gerecht, aan de Landsadvocaat opdracht de betrokkene bij te staan. Dat de Raad als opdrachtgever de verschuldigde declaraties voldoet spreekt daarbij vanzelf.

Er is dus geen sprake van dat de betrokken rechter op eigen initiatief procedeert op kosten van de gemeenschap, of dat alle rechters die procederen in zaken die met hun werk te maken hebben, een vergoeding zouden krijgen. Overigens is mij geen andere zaak bekend van een rechter die als eisende partij heeft moeten optreden in verband met zijn functie. Zoals gezegd, het gaat hier (gelukkig) om een zeer uitzonderlijke zaak.

Naar aanleiding van uw vraag, of rekening is gehouden met de invloed die van de beslissing van de Raad en het betrokken gerechtsbestuur kan uitgaan op de rechters die de zaak behandelen, kan ik u nog meedelen dat in het algemeen de Raad en de gerechten zeer terughoudend zijn bij een beslissing om als partij (zij het eiser of gedaagde) in rechte op te treden, eventueel ook als eisende partij in hoger beroep. Daarbij speelt enerzijds een rol dat de rechtspraak ernaar streeft om zelfs de schijn van belangenverstrengeling te vermijden en anderzijds dat de indruk bestaat dat, als er al een invloed uitgaat van de bijzondere rol van een orgaan van de rechtspraak als procespartij, die invloed voor ons eerder ongunstig is. Maar die terughoudendheid mag niet ertoe leiden dat aan gerechtvaardigde belangen van de Staat der Nederlanden afbreuk wordt gedaan.

"Een regeling die het mogelijk maakt dat rechters op eigen initiatief, maar op kosten van de gemeenschap, procederen" bestaat dus niet. In de door u bedoelde procedures is ook van een daarmee overeenkomende situatie geen sprake.

Hoogachtend,

A.H. van Delden